
Van: Mark van Oosterwijk [mailto:markvanoosterwijk@hotmail.com]

Verzonden: donderdag 6 februari 2014 14:45

Aan: Westeinde, Berry van t

Onderwerp: Oud papierkwestie

In de raad heb ik beloofd een kattedelletje te wijden aan het doorgeleiden van de oud papierkwestie tussen het college en Harmonie Muziek en Vriendschap. Bij het schrijven kom ik tot de conclusie dat dit eerder in AZ dan in Ruimte thuishoort. Mijn stelling zal zich namelijk met name richten op de wijze waarop het college met het advies van de ombudsman is omgegaan en hoe de uitspraken van wethouder Verhoeven in de raad zich daartoe verhouden.

1. Het meningsverschil

Hetgeen de partijen verdeeld houdt is als volgt samen te vatten.

Harmonie Muziek en Vriendschap zamelt al decennia het oud papier in Riel in en houdt daar een mooie cent voor de harmonie aan over. Al meer dan 30 jaar is dhr vd Bruggen daarbij betrokken. Hij constateert vanaf grofweg 2010 een merkwaardige daling in de hoeveelheid papier die - aldus het bedrijf dat de inzameling verzorgt - wordt opgehaald. Na een lange speurtocht komt hij tot het vermoeden dat het bedrijf de zaak besodemetert.

Nadat hij dit meerdere malen heeft aangekaart wordt contact opgenomen met de inzamelaar en verdwijnen de onregelmatigheden uit het inzamelingsbeeld. Ook wordt op advies van dhr vd Bruggen in het nieuwe aanbestedingscontract de door vd Bruggen gewenste neutrale weging opgenomen.

Na deze gang van zaken verzoekt vd Bruggen het college de gemiste inkomsten van de harmonie te vergoeden. Het college weigert dit.

2. De klacht

Het bovenstaande leidt uiteindelijk tot een negenledige klacht bij de ombudsman. Voor nu is enkel het tweede lid van de klacht relevant. Het betreft de wijze waarop de inzameling van oud papier door de inzamelaar van gemeentewege wordt gecontroleerd. In de beoordeling van de ombudsman staat het volgende:

'Klachtonderdeel 2: "In het contract staat dat de opdrachtgever de opdrachtnemer controleert of toetst tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. ... In een telefonisch onderhoud op maandag 11 april 2011 heb ik dhr. Verhoeven erop gewezen dat de gemeente de plicht heeft hun contractanten te toetsen. Zijn antwoord was dat dit bij hem ook bekend was. Dit is echter nooit gebeurd."

Het toetsingskader van de Nationale Ombudsman bevat de behoorlijkheidsnorm "professionaliteit". Deze norm wordt als volgt beschreven: *De overheid zorgt ervoor dat haar medewerkers volgens professionele normen werken. De burger mag van hen bijzondere deskundigheid verwachten. Toelichting: Medewerkers van de overheid handelen volgens hun professionele normen en richtlijnen. Hun opstelling is in alle situatie gepast en deskundig.*

Toetsing van de feiten aan de norm. De heer van de Bruggen schrijft dat hij al bijna 30 jaar elke zaterdag meeloopt bij het ophalen van oud papier in Riel. Op basis van die ervaring

geeft hij signalen af dat de opbrengsten in bepaalde maanden niet kloppen en maakt inventarisaties en vergelijkingen met het verleden. Ook controleert hij vrachtwagens in de praktijk. Hij stelt de gemeente voor hoe men naar de inzamelaar dient te handelen. De gemeente neemt dit advies over maar gaat niet exact volgens dat advies te werk. Zo gaat men eerst het gesprek aan met de inzamelaar en doet binnen en buiten de gemeente onderzoek en navraag naar de verminderde opbrengsten. Het niet te verklaren verschil blijkt voor de gemeente niet-significant groot te zijn. Betekent dit dat de gemeente professionaliteit mist? De ombudsman geeft op basis van het hem bekende feitenmateriaal daarover geen oordeel. In het gesprek met de ombudsman gaf de gemeente aan dat de papierinzameling door de gemeente niet in de praktijk is gecontroleerd en dat door de gemeente een contract was aangegaan op basis waarvan geen onafhankelijke wegingen door de gemeente konden worden afgedwongen. Tevens gaf de gemeente in dat gesprek aan dat de registratie over de papierinzameling in 2009 onvoldoende was voor een controle op juistheid achteraf. In het nieuwe bestek van 2012 voor de papierinzameling in de gemeente Goirle heeft de gemeente dit aangescherpt door de werkwijze van onafhankelijk wegen als voorwaarde op te nemen. Bij de totstandkoming van het eerste contract is de gemeente uitgegaan van de goeder trouw. Dat was de praktijk en voor verandering was tot op dat moment geen aanleiding. Het betekende wel dat metingen met terugwerkende kracht over 2009 niet meer mogelijk waren.'

De conclusie van de ombudsman is als volgt:

'Op basis van de bevindingen concludeert de ombudsman dat de klachtonderdelen 2 en 5 gegrond zijn aangezien de gemeente Goirle niet de benodigde professionaliteit aan de dag heeft gelegd, respectievelijk op dat onderdeel niet de benodigde voortvarendheid heeft betracht waarvan volgens de behoorlijkheidsnormen sprake zou moeten zijn'.

Hij komt tot de volgende aanbeveling:

'De gemeente hanteerde een werkwijze die het niet mogelijk maakte om de weegresultaten in 2010 en de eerste drie maanden van 2011 objectief vast te stellen. Dat leidde ertoe dat een niet-verklaarbaar tekort over bleef. De gevolgen daarvan waren voor de vereniging Muziek en Vriendschap aangezien die een objectieve meting niet kon afdwingen. Inmiddels heeft de gemeente de afspraken gewijzigd en geeft daarmee gehoor aan de bezwaren van dhr. Van der Bruggen. De ombudsman doet daarom de gemeente de aanbeveling harmonie Muziek en Vriendschap alsnog financieel tegemoet te komen in de 'misgelopen' opbrengsten van het niet-verklaarbare tekort.'

3. Ombudsman vs. college

Waar de ombudsman te kennen geeft dat een vergoeding op zijn plek is, vindt het college van niet. Wethouder Verhoeven heeft in juni 2013 en afgelopen dinsdag aangegeven dat niet vast is komen te staan dat sprake is van malversaties o.i.d. Hij vindt het naar eigen zeggen ook bijzonder ongepast om een partner (i.e. de papierinzamelaar) van de gemeente Goirle te beschuldigen aan de hand van geen bewijs.

4. Mijn stellingname

Wethouder Verhoeven slaat in zijn beantwoording de spijker op zijn kop, maar toch de plank

mis. Het is inderdaad niet mogelijk om zonder bewijslast een papierinzamelaar aan de schandpaal de nagelen. En het is eveneens niet mogelijk een tekort terug te betalen zonder bewijslast. Dat is niet de bedoeling, maar ook niet waar de ombudsman op doelde. De ombudsman bedoelde te zeggen dat het contract op basis waarvan in 2009-2011 geen objectieve controles op juistheid achteraf mogelijk waren, niet getuigt van voldoende professionaliteit van gemeentewege. Of daadwerkelijk is gesjoemeld is niet vast te stellen. Dat dit niet vast te stellen is, ligt aan het inzamelingscontract dat de normen van professionaliteit niet kan doorstaan. Daar deze professionaliteit wel van een gemeentelijke overheid mag worden verwacht, komt de ombudsman tot de logische aanbeveling de gevolgen van het gebrek aan professionaliteit niet op Muziek en Vriendschap af te schuiven, maar deze zelf als gemeente (in de vorm van een tegemoetkoming) te dragen.

Aan de commissie de volgende vraag:

Deelt u mijn stellingname en waarom wel of niet? Bent u met mij bereid het college alsnog te bewegen de gevolgen van het tekort aan professionaliteit bij de gemeente in plaats van bij Harmonie Muziek en Vriendschap neer te leggen?

Mark van Oosterwijk
www.proactiefgoirle.nl

De brieven van de heer Van den Bruggen kunt u vinden in het ingekomen stukkenboekje van de raad van 4 februari. De brieven liggen ook ter inzage. De rapportage van de ombudsman ligt ook ter inzage.